

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 19 marca 2013 r.

DOLiS/DEC-312/13/17473,17475,17476

dot. [...]

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.), art. 12 pkt 2, art. 23 ust. 1 pkt 2 i art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani D. G., na przetwarzanie jej danych osobowych przez Kancelarię Notarialną S. C. [...],

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani D.G., zwanej dalej Skarżącą, na przetwarzanie jej danych osobowych przez Kancelarię Notarialną [...].

W treści skargi Skarżąca wskazała, iż notariusz udostępnił odpisy aktu notarialnego (rep. A. numer [...]), którego była ona stroną, na rzecz pozostałych stawających do niego osób, wskutek czego doszło do udostępnienia jej danych osobowych na rzecz osób nieuprawnionych. Jednocześnie Skarżąca wskazała, iż zakres jej danych osobowych, przetwarzanych w ww. akcie, jest zbyt szeroki. Niezrozumiałym dla niej jest bowiem przetwarzanie w tym dokumencie informacji odnoszących się do jej numeru PESEL, numeru konta bankowego, serii i numeru dowodu osobistego, a także informacji o tym, że na mocy postanowienia spadkowego, wydanego w dniu [...] stycznia 1996 r. przez Sąd Rejonowy w K. (sygn. akt [...]), stała się ona spadkobiercą po swoim ojcu.

Precyzując zakres skargi, Skarżąca wskazała, iż wnosi o cyt.: „nieujawnianie moich danych osobowych innych niż imię, nazwisko, imiona rodziców i adres zamieszkania (...) w wydawanych w przyszłości wypisach z omawianego aktu” oraz „wydanie przez ww. Kancelarię nowych skorygowanych wypisów z aktu osobom biorącym udział w akcie, z jednoczesnym żądaniem przez ww. Kancelarię zwrotu już wydanych wypisów z aktu.”

W toku postępowania administracyjnego przeprowadzonego w niniejszej sprawie, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił następujące okoliczności faktyczne.

- 1) W dniu [...] stycznia 1996 r. Sąd Rejonowy w K. wydał postanowienie spadkowe (sygn. akt [...]) po zmarłym A. G., na mocy którego spadek po nim na podstawie ustawy nabyli: żona M. G. z domu D., oraz jego córki: Mo. G., D. G i B. G., po ¼ części każda z nich.
- 2) Skarżąca złożyła w dniu [...] stycznia 2012 r. oświadczenie woli o następującej treści, cyt.: „działając w imieniu własnym, na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 1 i art. 27 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (...) wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych w tym również w przypadku zaistnienia takiej konieczności – podania ich do publicznej wiadomości przez Prezydenta Miasta K., w sprawie zbycia na rzecz Miasta nieruchomości oznaczonej jako działka nr 8/29, w zakresie oznaczonym w złożonym podaniu i załączonych dokumentach”.
- 3) W dniu [...] marca 2012 r. podpisany został pomiędzy Skarżącą a Miastem K. protokół uzgodnienia warunków nabycia do zasobu Miasta K. od Skarżącej udziału wynoszącego 1/128 części w prawie własności nieruchomości gruntowej położonej w K. w zakresie gruntu oznaczonego geodezyjnie jako działka nr [...] na k. m. 29 obręb B. o powierzchni [...] m², zapisanej w księdze wieczystej prowadzonej pod numerem [...] przez Sąd Rejonowy w K. Zgodnie z punktem 6 rzeczzonego protokołu, uzgodnienia zawarte w jego treści miały zostać zawarte w treści umowy notarialnej mającej być spisanej w Kancelarii Notarialnej Pani A. L..
- 4) W dniu [...] czerwca 2012 r. sporządzony został przez notariusza, A. L., prowadzącą kancelarię pod nazwą Kancelaria Notarialna S. C. A. L. & E. S., akt notarialny (rep. [...]) sprzedaży ww. nieruchomości na rzecz Miasta K. W komparycji aktu zawarte zostały dane osobowe osób, będących dotychczasowymi udziałowcami zbywanej nieruchomości (w tym dane osobowe Skarżącej), w zakresie imienia, nazwiska, imion rodziców, adresu zamieszkania, numeru PESEL, serii i numeru dowodu osobistego.
- 5) Składając wyjaśnienia w niniejszej sprawie, Pani A. L. powołała szereg przepisów ustawy Prawo o notariacie, regulujących dokonywanie przez notariusza czynności notarialnych. Odnosząc się do udostępnienia w ww. akcie notarialnym informacji o numerze PESEL Skarżącej, wskazała, iż udostępnienie to podyktowane było koniecznością zrealizowania obowiązków nałożonych na notariusza mocą ustawy o przeciwdziałaniu praniu brudnych pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, zaś udostępnienie numeru konta bankowego wiązało się z nieodzownością opisanie sposobu, w jaki miało nastąpić uregulowanie na rzecz Skarżącej należności wynikającej z tytułu zawarcia ww. umowy, na co Skarżąca w ww. akcie wyraziła zgodę. Ustosunkowując się zaś do zawarcia w treści aktu informacji odnoszących się do

postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, wskazała, że powyższe wynikało z okoliczności, iż do dnia sporządzenia aktu Skarżąca (ani członkowie jej rodziny) nie ujawnili swojego prawa własności wynikającego z dziedziczenia w księdze wieczystej. Na dzień sporządzenia rzeczonoego aktu w księdze wieczystej ujawniony był bowiem jako właściciel zmarły ojciec Skarżącej. Pani A. L. wskazała ponadto, iż cyt.: „Akt był przeze mnie odczytywany na głos w jednej z sal posiedzeń Urzędu Miasta K. w obecności również pracowników Urzędu Miasta i zawsze – co należy do moich obowiązków jako notariusza – zadaję pytanie stronom, czy zgadzają się na treść aktu notarialnego, czy jest on dla nich zrozumiały i czy mają jakiegokolwiek pytania związane z treścią umowy. Tak było również w omawianej sytuacji, że po odczytaniu strona skarżąca miała czas kilkunastu minut na podjęcie decyzji o podpisaniu lub niepodpisaniu aktu notarialnego.”

Po zapoznaniu się z całością materiału zgromadzonego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), określa obowiązki administratora danych, do których należy przetwarzanie danych osobowych z zachowaniem przesłanek określonych w ustawie. Zgodnie natomiast z jej art. 7 pkt 2, ilekroć w ustawie jest mowa o przetwarzaniu danych, rozumie się przez to jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, takie jak zbieranie, utrwalanie, przechowywanie, opracowywanie, zmienianie, udostępnianie i usuwanie, a zwłaszcza te, które wykonuje się w systemach informatycznych.

Przepisem uprawniającym administratorów danych do przetwarzania danych osób fizycznych, w tym ich utrwalania, jest art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, zgodnie z którym, przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy spełniona jest jedna z przesłanek taksatywnie wskazanych w tym przepisie. Stosownie do treści powołanego przepisu, przetwarzanie danych jest dopuszczalne m. in. wtedy, gdy: jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa (pkt 2).

Odnosząc się natomiast do przetwarzania tzw. sensytywnych danych osobowych wskazać należy, iż w myśl art. 27 ust. 1 pkt 1 ustawy, zabrania się przetwarzania danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym oraz danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym. Powołany przepis wprowadza zatem zakaz przetwarzania, a co za tym idzie, udostępniania danych odnoszących się do orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym. Zgodnie zaś z przepisem art. 27 ust. 2 ustawy, przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 1, jest jednak dopuszczalne m. in. jeżeli: przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony (pkt 2).

Analiza stanu faktycznego w niniejszej sprawie jednoznacznie każe stwierdzić, że przesłankę legalizującą przetwarzanie danych osobowych Skarżącej w ww. akcie notarialnym

stanowi art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy – jeśli chodzi o zwykle dane osobowe Skarżącej i art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy – jeśli chodzi o dane Skarżącej w zakresie informacji, iż na mocy ww. postanowienia stała się ona spadkobiercą po swoim zmarłym ojcu.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 85 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 z późn. zm.), przy dokonywaniu czynności notarialnej notariusz jest obowiązany stwierdzić tożsamość osób biorących udział w czynności (§ 1). Stwierdzenie powinno nastąpić na podstawie prawem przewidzianych dokumentów, a w braku takich dokumentów – w sposób wykluczający wszelką wątpliwość co do określenia tożsamości osoby biorącej udział w czynności notarialnej (§ 2). Sposób stwierdzenia tożsamości notariusz określi w sporządzonym dokumencie (§ 3).

Zgodnie z przepisem art. 91 Prawa o notariacie, notariusz sporządza akt notarialny, jeżeli wymaga tego przepis prawa lub taka jest wola stron. W myśl natomiast przepisu art. 92 § 1 ww. aktu prawnego, akt notarialny powinien zawierać: dzień, miesiąc i rok sporządzenia aktu, a w razie potrzeby lub na żądanie strony – godzinę i minutę rozpoczęcia i podpisania aktu (pkt 1); miejsce sporządzenia aktu (pkt 2); imię, nazwisko i siedzibę kancelarii notariusza, a jeżeli akt sporządził zastępca notariusza – nadto imię i nazwisko zastępcy (pkt 3); imiona, nazwiska, imiona rodziców i miejsce zamieszkania osób fizycznych, nazwę i siedzibę osób prawnych lub innych podmiotów biorących udział w akcie, imiona, nazwiska i miejsce zamieszkania osób działających w imieniu osób prawnych, ich przedstawicieli lub pełnomocników, a także innych osób obecnych przy sporządzaniu aktu (pkt 4); oświadczenia stron, z powołaniem się w razie potrzeby na okazane przy akcie dokumenty (pkt 5); stwierdzenie, na żądanie stron, faktów i istotnych okoliczności, które zaszły przy spisywaniu aktu (pkt 6); stwierdzenie, że akt został odczytany, przyjęty i podpisany (pkt 7); podpisy biorących udział w akcie oraz osób obecnych przy sporządzaniu aktu (pkt 8); podpis notariusza (pkt 9). Udostępnienie zatem danych osobowych Skarżącej w zakresie jej imienia, nazwiska, imion rodziców i adresu zamieszkania w ww. akcie notarialnym uznać należy za legalne, bowiem znajduje ono oparcie w przepisie art. 92 § 1 pkt 4 Prawa o notariacie, a zatem spełnia przesłankę legalności o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych.

Odnosząc się zaś do udostępnienia danych osobowych Skarżącej, innych niż przewidziane w powyżej przytoczonym art. 92 § 1 Prawa o notariacie, wskazać należy, iż rzeczony przepis, w § 3 stanowi, że jeżeli akt notarialny dotyczy czynności prawnej, akt ten powinien zawierać treści istotne dla tej czynności. Ponadto akt notarialny powinien zawierać inne stwierdzenia, których potrzeba umieszczenia w akcie wynika z niniejszej ustawy, z przepisów szczególnych albo z woli stron.

Ustosunkowując się zatem do udostępnienia numeru PESEL Skarżącej wskazać należy, iż notariusze są, w rozumieniu ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276 z późn. zm.), instytucjami obowiązany do stosowania wobec swoich klientów środków bezpieczeństwa finansowego. Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 2 pkt 1n ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, ilekroć w ustawie jest mowa o instytucji zobowiązanej rozumie się przez to notariuszy – w zakresie czynności notarialnych dotyczących obrotu wartościami majątkowymi, adwokatów wykonujących zawód, radców prawnych wykonujących zawód poza stosunkiem pracy w urzędach obsługujących organy administracji rządowej i jednostkach samorządu terytorialnego, prawników

zagranicznych świadczących pomoc prawną poza stosunkiem pracy, biegłych rewidentów wykonujących zawód, doradców podatkowych wykonujących zawód.

Zgodnie z przepisem art. 8b ust. 1 tego aktu prawa instytucje obowiązane stosują wobec swoich klientów środki bezpieczeństwa finansowego. Zakres stosowania jest określany na podstawie oceny ryzyka prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, zwanej dalej "oceną ryzyka", dokonanej w wyniku analizy, z uwzględnieniem w szczególności rodzaju klienta, stosunków gospodarczych, produktów lub transakcji. W myśl zaś art. 8b ust. 3 pkt 1, środki bezpieczeństwa finansowego, o których mowa w ust. 1, polegają na: identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości na podstawie dokumentów lub informacji publicznie dostępnych. Zgodnie zaś z przepisem art. 9 ust. 1 pkt 1 identyfikacja, o której mowa w art. 8b ust. 3 pkt 1, obejmuje w przypadku osób fizycznych i ich przedstawicieli – ustalenie i zapisanie cech dokumentu stwierdzającego na podstawie odrębnych przepisów tożsamość osoby, a także imienia, nazwiska, obywatelstwa oraz adresu osoby dokonującej transakcji, a ponadto numeru PESEL lub daty urodzenia w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL, lub numeru dokumentu stwierdzającego tożsamość cudzoziemca, lub kodu kraju w przypadku przedstawienia paszportu.

Utrwalenie danych osobowych Skarżącej w komparycji aktu w zakresie informacji o numerze PESEL, czy też numerze i serii dowodu osobistego, identyfikujących ją dla potrzeb zawarcia przedmiotowego stosunku cywilnoprawnego, znajduje oparcie w przytoczonych wyżej powszechnie obowiązujących przepisach prawa, a zatem spełnia przesłankę legalności tego procesu. Zaakcentowania także wymaga, iż na notariuszu, jako osobie zaufania publicznego, ciąży obowiązek kierowania się przy dokonywaniu czynności notarialnych szczególną starannością zawodową z uwzględnieniem ochrony interesów stron tych czynności. Za taki interes uznać należy dokładną identyfikację tożsamości stron czynności notarialnych.

Odnosząc się zaś do udostępnienia numeru konta bankowego Skarżącej w ww. akcie notarialnym, wskazać należy, że w protokole uzgodnienia warunków nabycia do zasobu Miasta K. udziału Skarżącej w ww. nieruchomości, podała ona swoje dane osobowe (których aktualnie przetwarzanie kwestionuje), w tym numer konta bankowego i zgodnie z punktem 6 tego protokołu, wyraziła zgodę na spisanie zawartych w nim uzgodnień w umowie notarialnej. Wobec powyższego, numer konta bankowego został przez notariusza uwzględniony w treści rzeczzonego aktu. Na ten bowiem rachunek bankowy miała być przelana należność wynikająca z dokonywanej transakcji.

Także udostępnienie przez notariusza danych osobowych Skarżącej na rzecz pozostałych stron analizowanego aktu uznać należy za spełniające przesłankę legalności, o której mowa w ww. przepisie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie bowiem z art. 110 § 1 Prawa o notariacie, wypisy aktu notarialnego wydaje się stronom aktu lub osobom, dla których zastrzeżono w akcie prawo otrzymania wypisu, a także ich następcom prawnym.

Ustosunkowując się zaś do udostępnienia w treści aktu notarialnego danych wrażliwych Skarżącej, tj. informacji, iż na mocy postanowienia spadkowego stała się ona spadkobiercą, wskazać należy, iż zgodnie z przepisem art. 92 § 4 Prawa o notariacie, jeżeli akt notarialny w swej treści zawiera przeniesienie, zmianę lub zrzeczenie się prawa ujawnionego w księdze wieczystej albo ustanowienie prawa podlegającego ujawnieniu w księdze wieczystej, bądź obejmuje czynność przenoszącą własność

nieruchomości, chociażby dla tej nieruchomości nie była prowadzona księga wieczysta, notariusz sporządzający akt notarialny jest obowiązany zamieścić w tym akcie wniosek o dokonanie wpisu w księdze wieczystej, zawierający wszystkie dane wymagane przepisami Kodeksu postępowania cywilnego. Notariusz jest obowiązany przesłać z urzędu sądowi właściwemu do prowadzenia ksiąg wieczystych wypis aktu notarialnego zawierający wniosek o wpis do księgi wieczystej wraz z dokumentami stanowiącymi podstawę wpisu, w terminie trzech dni od sporządzenia aktu.

Z powyższego wynika zatem, iż formułując wobec sądu wieczystoksięgowego wniosek o dokonanie zmian w treści księgi wieczystej, polegających na wpisaniu własności na rzecz Miasta K. w udziale przynależnym m. in. Skarżącej, koniecznym było opisanie aktualnego stanu ujawnionego w księdze wieczystej oraz dostarczenie dokumentów będących podstawą tego wpisu, w tym wypadku ww. postanowienia spadkowego. Wobec okoliczności, iż Skarżąca, jak również nikt z członków jej rodziny, nie wniósł do sądu wieczystoksięgowego wniosku o uaktualnienie stanu własnościowego nieruchomości po wydaniu ww. postanowienia spadkowego, notariusz z należytą, przewidzianą swojemu zawodowi starannością, dokonał kompleksowego opisanie zmian własnościowych dotyczących nieruchomości, uwzględniających ww. postanowienie z dnia 24 stycznia 1996 r. [Nie](#) bez znaczenia w tym przypadku jest również nałożony na notariusza mocą przepisu art. 80 § 1 Prawa o notariacie obowiązek sporządzania aktów i dokumentów w sposób zrozumiały i przejrzysty. Niezbędnym było zatem dokładne i wyczerpujące opisanie zmian własnościowych dotyczących rzeczonyj nieruchomości. Podsumowując, przetwarzanie w akcie notarialnym informacji, iż na mocy ww. postanowienia spadkowego Skarżąca uznana została spadkobiercą po swoim zmarłym ojcu, spełnia przesłankę legalności tego procesu, o której mowa w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy.

Ustosunkowując się zaś do żądania Skarżącej „nieujawniania moich danych osobowych innych niż imię, nazwisko, imiona rodziców i adres zamieszkania (...) w wydawanych w przyszłości wypisach z omawianego aktu” oraz „wydania przez ww. Kancelarię nowych skorygowanych wypisów z aktu osobom biorącym udział w akcie, z jednoczesnym żądaniem przez ww. Kancelarię zwrotu już wydanych wypisów z aktu” wskazać należy, iż organ ochrony danych osobowych, zgodnie z przyznanymi kompetencjami jest uprawniony do dokonywania kontroli zgodności przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych oraz wydawania decyzji administracyjnych i rozpatrywania skarg w sprawach wykonywania przepisów o ochronie danych osobowych. Organ ochrony danych osobowych nie jest natomiast organem uprawnionym do rozstrzygania o legalności dysponowania dokumentami. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych może oceniać jedynie legalność dysponowania danymi osobowymi, a nie nośnikami na których dane te zostały utrwalone.

Jednocześnie jednak wskazać należy, że każdy, kto ma poczucie naruszenia jego dóbr osobistych, może – w stosunku do osoby według niej winnej naruszenia – wystąpić na drogę postępowania cywilnego w myśl przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.). Stosownie do treści art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach, dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa

cywilnego. Jeżeli więc wskutek działań ww. podmiotu doszło w ocenie Skarżącej do naruszenia jej dóbr osobistych, może ona dochodzić ich ochrony na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 24 § 1 Kodeksu cywilnego ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może ona także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w Kodeksie cywilnym może ona również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Sądem właściwym w tym zakresie będzie sąd cywilny.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych i art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego strona niezadowolona z niniejszej decyzji może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: 00-193 Warszawa, ul. Stawki 2) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji.